

**MUITAS SPECIĀLISTS
PROFESIJAS STANDARTS**

1. Profesijas nosaukums, kvalifikācijas līmenis	
Muitas speciālists	Piektais profesionālās kvalifikācijas līmenis (5. PKL)
2. Profesionālās kvalifikācijas prasības	
Profesijas specializācijas Nav Saistītās profesijas, kvalifikācijas līmenis Muitas un nodokļu administrēšanas stratēģiskais vadītājs (7. PLK) Muitas struktūrvienības vadītājs (6. PKL)	
3. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu kopsavilkums	
Muitas speciālists organizē vai kontrolē preču pārvietošanu pāri muitas robežai un muitas maksājumu noteikšanu, iesniedz vai kontrolē dokumentus preču ievešanai Eiropas Savienības (turpmāk – ES, Savienība) muitas teritorijā un izvešanai no ES teritorijas, muitas deklarācijas un to pavaddokumentus, veic transportlīdzekļu un preču kontroli, kas balstīta uz risku novērtēšanu, pieņem lēmumus par preču ievešanu Savienības muitas teritorijā vai izvešanu no Savienības muitas teritorijas vai muitas procedūru piemērošanu atbilstoši normatīvo aktu prasībām, īsteno muitas atļauju izsniegšanu un uzraudzību, veic nepieciešamās darbības pēc preču izlaišanas (turpmāk – pēcmuitošana), kā arī veic citas darbības, ar kuru palīdzību tiek īstenota muitas politika, nodrošināta iekšējā tirgus un sabiedrības aizsardzība, ārējās tirdzniecības attīstība un saistību izpilde muitas lietās. Muitas speciālists pilda amata pienākumus Valsts ieņēmumu dienestā un komercuzņēmumos. Muitas speciālista vispārīgie pienākumi un uzdevumi: 3.1. Preču plūsmas, muitošanas, pēcmuitošanas procesa analīze: 3.1.1. analizēt informāciju muitas lietu jomā nacionālajā, ES un globālajā kontekstā; 3.1.2. analizēt informāciju par preču plūsmu un ar to saistītajām ekonomikas norisēm un likumsakarībām nacionālajā, ES un globālajā kontekstā; 3.1.3. izstrādāt ieteikumus muitošanas un pēcmuitošanas procesa pilnveidošanai. 3.2. Preču ievešanas Savienības muitas teritorijā, izvešanas no Savienības muitas teritorijas un muitošanas procesa īstenošana: 3.2.1. Piemērot saistošos starptautiskos, ES un nacionālos normatīvos aktus muitas un ar to saistītās jomās; 3.2.2. Veikt preču ievešanas Savienības muitas teritorijā vai izvešanas no Savienības muitas teritorijas uzraudzību, preču deklarēšanu un muitas procedūru nosacījumu piemērošanu, kā arī nepieciešamās pēcmuitošanas darbības; 3.2.3. noteikt vai pārbaudīt preču kodu, muitas vērtību, preču izcelsmi un citus ar muitošanu saistītus nosacījumus un prasības; 3.2.4. aprēķināt muitas maksājumus un kontrolēt to savlaicīgu samaksu; 3.2.5. saņemt un piemērot muitas nodokļa un citu muitas maksājumu parāda galvojumu; 3.2.6. veikt darbības ES tradicionālo pašu resursu (TPR) administrēšanas nodrošināšanai; 3.2.7. konsultēt nodokļu maksātājus normatīvo aktu piemērošanas un citos jautājumos.	

3.3. Muitas kontroles pasākumu veikšana, pārvietojot preces pāri muitas robežai:

- 3.3.1. identificēt un novērtēt muitas riskus;
- 3.3.2. veikt muitas kontroles pasākumus, pārvietojot preces pāri muitas robežai, izmantot muitas tehniskos līdzekļus muitas kontroles pasākumos;
- 3.3.3. veikt preču, uz kurām attiecināmi pārvietošanas ierobežojumi un aizliegumi, kontroli un atbilstības uzraudzību;
- 3.3.4. īstenot starptautisko kravu pārvadājumu drošības un starptautisko kravu pārvadājumu ar autotransportu atļauju kontroli;
- 3.3.5. kontrolēt muitas procedūru nosacījumu izpildi un muitas maksājumu aprēķina atbilstību pēcmuitošanā;
- 3.3.6. pieņemt lēmumus administratīvā pārkāpuma procesā par pārkāpumu muitas jomā.

3.4. Muitas uzraudzības pasākumu veikšana:

- 3.4.1. īstenot muitas noliktavu un pagaidu uzglabāšanas vietu atļauju izsniegšanu un uzraudzību, kā arī brīvo zonu uzņēmumu darbības kontroli;
- 3.4.2. īstenot atzīto uzņēmēju un citu muitas atļauju izsniegšanu un uzraudzību;
- 3.4.3. veikt intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzības procesa izpildi;
- 3.4.4. veikt muitas deklarāciju labošanu/anulēšanu pēcmuitošanā;
- 3.4.5. kontrolēt kuģu formalitātes, kuģiem ienākot un izejot no ostas.

3.5. Profesionālās darbības pamatzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes, vispārējās zināšanas un kompetences:

- 3.5.1. lietot valsts valodu;
- 3.5.2. lietot profesionālo terminoloģiju divās svešvalodas multikulturālā vidē;
- 3.5.3. lietot drošu informācijas un komunikāciju tehnoloģijas;
- 3.5.4. ievērot darba aizsardzības prasības;
- 3.5.5. ievērot ugunsdrošības un civilās aizsardzības noteikumus;
- 3.5.6. ievērot vides aizsardzības noteikumus;
- 3.5.7. veikt darba pienākumus atbilstoši sabiedrības interešu un darba tiesību jautājumiem, piedaloties organizācijas reputācijas veidošanā;
- 3.5.8. veikt darba pienākumus atbilstoši pašiniciatīvai un uzņēmējdarbības prasmēm;
- 3.5.9. veikt darba pienākumus atbilstoši matemātiskajām prasmēm;
- 3.5.10. līdzdarboties pētījumu un koncepciju izstrādē muitas jomā, sagatavot pārskatus un prezentācijas par muitošanas procesa un ar to saistīto darbību izpildes rezultātiem;
- 3.5.11. pilnveidot savu profesionālo kvalifikāciju atbilstoši profesijas aktualitātēm.

4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes, PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences					
Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
4.1. Preču plūsmas un muitošanas procesa analīze					
4.1.1.	Analizēt informāciju par muitas jautājumiem nacionālajā, Eiropas Savienības un globālajā kontekstā	Pastāvīgi iegūt un analizēt informāciju par muitas lietu administrēšanas jautājumiem Novērtēt muitas lomu valsts funkciju veikšanā, sabiedrības aizsardzībā un starptautiskās tirdzniecības veicināšanā	<u>Priekšstata līmenī</u> Muitas teorija, vēsture, attīstība, ietekme uz tautsaimniecību un starptautisko tirdzniecību <u>Izpratnes līmenī:</u> Muitas lietas Eiropas Savienībā Starptautisko organizāciju ieguldījums muitas lietu attīstībā Ar robežas šķērsošanu saistīto valsts kontroles dienestu funkcijas, pienākumi un tiesības <u>Lietošanas līmenī:</u> Muitas darbības pamatprincipi Muitas funkcijas un uzdevumi Informācijas un statistisko datu analīzes metodes	Spēja izprast muitas funkcijas un to nozīmi starptautiskajā tirdzniecībā, sabiedrības un iekšējā tirgus aizsardzībā Spēja izprast ar robežas šķērsošanu saistīto valsts kontroles dienestu funkcijas, pienākumus un tiesības Spēja patstāvīgi iegūt un analizēt informāciju par muitas lietu administrēšanas jautājumiem	5.LKI
4.1.2.	Analizēt informāciju par preču plūsmu un ar to saistītajām ekonomikas norisēm un likumsakarībām nacionālajā, Eiropas Savienības un globālajā kontekstā	Veikt preču plūsmu raksturojošo datu ievākšanu, apkopošanu un analīzi Novērtēt preču plūsmu ietekmējošo faktoru un kritēriju dinamiku vides izmaiņu rezultātā	<u>Priekšstata līmenī</u> Ekonomikas pamatprincipi un attīstības tendences <u>Izpratnes līmenī:</u> Statistiskās analīzes metodes <u>Lietošanas līmenī:</u>	Spēja veikt preču plūsmu raksturojošo datu ievākšanu, apkopošanu un analīzi Spēja izprast ekonomikas norišu tendences, to likumsakarības, to ietekmi uz preču plūsmas dinamiku nacionālajā un globālajā līmenī	5.LKI

			Informācijas atlases un analīzes metodes Galvenie ārējās tirdzniecības statistikas rādītāji, to ietekme uz tautsaimniecību un komersantu finansēm	Spēja izmantot analītiskās metodes un risinājumus ekonomisko norišu un tendenču apzināšanā	
4.1.3.	Izstrādāt ieteikumus muitošanas procesa pilnveidošanai	Veicināt radošu domāšanu un inovatīvu risinājumu pielietošanu Sagatavot priekšlikumus muitošanas procesa uzlabošanai	<u>Priekšstata līmenī</u> Pasaules Tirdzniecības Organizācijas un Pasaules Muitas Organizācijas vienošanās par starptautiskās tirdzniecības veicināšanas sistēmu <u>Izpratnes līmenī:</u> Organizācijas darbības procesi un to novērtēšana <u>Lietošanas līmenī:</u> Muitošanas procesa īstenošanas risinājumi Informācijas atlases un analīzes metodes	Spēja kritiski analizēt muitošanas procesu un tā darbības rezultātus Spēja sagatavot pamatotus priekšlikumus muitošanas procesa uzlabošanai	5.LKI
4.2. Preču ievešanas Savienības muitas teritorijā, muitošanas un pēcmuitošanas procesa īstenošana					
4.2.1.	Piemērot saistošos starptautiskos, Eiropas Savienības un nacionālos normatīvos aktus muitas un nodokļu jomā	Pastāvīgi aktualizēt informāciju par muitas tiesību avotiem Analizēt iegūto informāciju par muitas tiesību ietvaru un sistēmu Pārzināt un piemērot Eiropas Savienības tiesisko regulējumu muitas un nodokļu jomā	<u>Priekšstata līmenī</u> Muitas tiesību rašanās, darbības un attīstības pamatprincipi Starptautisko organizāciju loma muitas lietu regulēšanā Nodokļu administrēšana	Spēja izmantot zināšanas un prasmes, pareizi pielietojot un interpretējot nacionālos, ES un starptautiskos muitas lietu un nodokļu administrēšanas reglamentējošos tiesību aktus	5.LKI

		Ievērot starptautiskās saistības, ko valsts ir uzņēmusies muitas jomā	<u>Izpratnes līmenī</u> Muitas tiesību sistēma, tiesību aktu specifika un hierarhija Eiropas Savienības muitas politika Nodokļu piemērošanas normatīvais ietvars <u>Lietošanas līmenī</u> Muitas lietu tiesiskais regulējums Latvijā Muitas lietu tiesiskais regulējums Eiropas Savienībā Starptautiskie tiesību avoti muitas jomā		
4.2.2.	Veikt preču ievešanas Savienības muitas teritorijā un izvešanas no Savienības muitas teritorijas uzraudzību, preču deklarēšanu un muitas procedūru nosacījumu piemērošanu	Sagatavot dokumentus preču ievešanai Savienības muitas teritorijā vai izvešanai no Savienības muitas teritorijas, kopsavilkuma un muitas deklarācijas, kā arī preču pavaddokumentus Veikt muitas deklarācijās norādīto ziņu un pavaddokumentu atbilstības pārbaudi atbilstoši normatīvo aktu prasībām un, identificējot neatbilstības, veikt pasākumus to novēršanai	<u>Priekšstata līmenī</u> Starptautiskās tirdzniecības atvieglojumu un vienkāršošanu sistēma <u>Izpratnes līmenī</u> Darbības preču ievešanai Savienības muitas teritorijā un izvešanai no tās Muitošanas process <u>Lietošanas līmenī</u> Muitas procedūru piemērošanas nosacījumi Preču deklarēšana Muitas atvieglojumu sistēma	Spēja sagatavot dokumentus preču ievešanai Savienības muitas teritorijā un izvešanai no tās, kopsavilkuma un muitas deklarācijas, t.sk. aizpildīt atļauju pieteikumus vienkāršotā kārtībā, kā arī preču pavaddokumentus Spēja īstenot muitas deklarācijās norādīto ziņu un pavaddokumentu atbilstības pārbaudi atbilstoši normatīvo aktu prasībām identificēt neatbilstības un veikt pasākumus to novēršanai	5.LKI

4.2.3.	Noteikt vai kontrolēt preču kodu, muitas vērtību, piemērot preču izcelsmes noteikumus un citus ar muišošanu saistītus nosacījumus un prasības	Veikt preču tarifa klasifikāciju saskaņā ar Harmonizētās preču aprakstīšanas un kodēšanas sistēmu (turpmāk – HS) un Eiropas Savienības Kombinēto (turpmāk – KN) nomenklatūru Piemērot preferenciālās un nepreferenciālās preču izcelsmes sistēmas nosacījumus Pārbaudīt starptautisko tirdzniecības vienošanos ietvaros izsniegto preču izcelsmi un statusu apliecinošus dokumentus Noteikt vai kontrolēt preču muitas vērtību atbilstoši Savienības muitas teritorijas normatīvo aktu nosacījumiem Piemērot tarifu kvotas, nodokļu atvieglojumus un atbrīvojumus	<u>Priekšstata līmenī</u> Muitas tarifu un maksājumu sistēmas struktūra un piemērošanas nosacījumi <u>Izpratnes līmenī</u> KN un <i>TARIC</i> datubāze Preferenciālās un nepreferenciālās preču izcelsmes sistēma Preču muitas vērtības noteikšanas metodes un nosacījumi Tarifu atvieglojumu un atbrīvojumu sistēma <u>Lietošanas līmenī</u> Preču muitas vērtības noteikšana Preču klasificēšana saskaņā ar HS, KN un <i>TARIC</i> nosacījumiem Preču izcelsmes noteikumu piemērošana Tarifu kvotu noteikšana, citu atvieglojumu un atbrīvojumu piemērošana	Spēja veikt preču tarifa klasifikāciju saskaņā ar HS un KN, Muitas tarifu datu bāzes (<i>TARIC</i>) nosacījumiem, izmantot <i>TARIC</i> datubāzi, Integrētā tarifa vadības sistēmu (ITVS) Spēja piemērot preferenciālās un nepreferenciālās preču izcelsmes sistēmas nosacījumus Spēja pārbaudīt starptautisko tirdzniecības vienošanos ietvaros izsniegto preču izcelsmi un statusu apliecinošus dokumentus Spēja piemērot muitas vērtības noteikšanas metodes un nosacījumus Spēja administrēt tarifu kvotu un atvieglojumu sistēmu	5.LKI
4.2.4.	Noteikt muitas administrētos maksājumus un kontrolēt to savlaicīgu nomaksu	Aprēķināt muitas nodokli un tam pielīdzinātos maksājumus, pamatojoties uz muitas tarifu informāciju	<u>Priekšstata līmenī</u> Nodokļi un nodevas, to uzskaites sistēma <u>Izpratnes līmenī</u>	Spēja aprēķināt muitas nodokli un tam pielīdzinātos maksājumus Spēja aprēķināt PVN un akcīzes nodokli, ņemot vērā normatīvo aktu nosacījumus	5.LKI

		Aprēķināt pievienotās vērtības nodokli (PVN), ņemot vērā normatīvo aktu nosacījumus Aprēķināt akcīzes nodokli, par pamatu ņemot vērā preču raksturlielumus un normatīvo aktu prasības Uzskaitīt aprēķināto muitas parādu un veikt tā nomaksu atbilstoši normatīvo aktu prasībām Veikt muitas parāda piedziņu un dzēšanu saskaņā ar normatīvo aktu prasībām	Muitas nodokļa, tam pielīdzināto maksājumu un muitas administrēto maksājumu piemērošanas metodoloģija Muitas parāda noteikšanas, uzskaites, piedziņas un dzēšanas sistēma Muitas maksājumu uzskaites un kontroles sistēma <u>Lietošanas līmenī</u> Muitas nodokļa, tam pielīdzināto maksājumu un muitas administrēto maksājumu noteikšana Muitas parāda aprēķināšana, uzskaitē, piedziņā un dzēšana	Spēja noteikt muitas parādu, veikt uzskaiti un kontrolēt nomaksu atbilstoši normatīvo aktu prasībām Spēja veikt muitas parāda piedziņu vai dzēšanu saskaņā ar normatīvo aktu nosacījumiem	
4.2.5.	Piemērot vispārējo galvojumu, vispārējo galvojumu ar samazinātu summu un atbrīvojumu no galvojuma	Veikt pasākumus, lai saņemtu un piemērotu muitas nodokļa un citu muitas iestāžu administrēto nodokļu parāda galvojumu Nodrošināt galvojuma apjoma kontroli	<u>Priekšstata līmenī</u> Galvojuma loma muitas maksājumu administrēšanas sistēmā <u>Izpratnes līmenī</u> Galvinieka statusa būtība Galvojumu uzskaites un kontroles sistēma <u>Lietošanas līmenī</u> Muitas nodokļa un citu muitas iestāžu administrēto nodokļu parāda galvojuma saņemšanas un piemērošanas nosacījumus	Spēja piemērot galvojumu muitas parāda segšanai Spēja īstenot pasākumus galvojuma apjoma kontrolei	5.LKI

4.2.6.	Veikt tradicionālo pašu resursu (TPR) administrēšanu	Veikt A un B kontos ietvertās informācijas atbilstības uzraudzību Nodrošināt ziņošanu Eiropas Komisijai (EK) par TPR saskaņā ar Eiropas Savienības tiesību aktu prasībām Sagatavot TPR pārskatus un ziņojumus par kontroles sistēmas darbību	<u>Priekšstata līmenī</u> ES budžeta veidošanas avoti TPR būtība un nozīme <u>Izpratnes līmenī</u> TPR uzskaites organizācija TPR atbilstības kontroles sistēma TPR A un B kontu administrēšanas kārtība Ziņošana EK par TPR saskaņā ar ES tiesību aktu prasībām <u>Lietošanas līmenī</u> TPR pārskatu un ziņojumu struktūra un izpildes kārtība	Spēja veikt TPR administrēšanu, uzturot A un B kontus Spēja sagatavot ziņojumus EK par TPR saskaņā ar ES tiesību aktu prasībām Spēja analizēt un apkopot informāciju par TPR administrēšanas procesa gaitu, sagatavojot pārskatus un ziņojumus	5.LKI
4.2.7.	Konsultēt nodokļu maksātājus normatīvo aktu piemērošanas un citos jautājumos	Analizēt problēmsituācijas, kas saistītas ar muirošanas procesu izpildi un muirošanas atļauju izpildes nosacījumiem Sniegt konsultācijas kvalitatīva muirošanas procesa un muirošanas atļauju nosacījumu izpildei	<u>Priekšstata līmenī</u> Muirošanas loma legālas komercdarbības veicināšanā <u>Izpratnes līmenī</u> Komunikācijas procesi un valsts pārvaldes sadarbība ar komersantiem <u>Lietošanas līmenī</u> Muirošanas process un muirošanas atļauju izsniegšanas nosacījumi	Spēja analizēt problēmsituācijas, kas saistītas ar muirošanas procesu izpildi un muirošanas atļauju izpildes nosacījumiem Spēja sniegt konsultācijas kvalitatīva muirošanas procesa un muirošanas atļauju nosacījumu izpildei	5.LKI

4.3. Muitas kontroles pasākumu veikšana, pārvietojot preces pāri muitas robežai					
4.3.1.	Noteikt muitas riskus	Identificēt muitas riskus, to indikatorus Sistematizēt muitas risku informāciju Veikt muitas risku līmeņa noteikšanu, balstoties uz notikumu varbūtības un ietekmes novērtēšanu Izstrādāt muitas risku mazināšanas pasākumus	<u>Priekšstata līmenī</u> Risku pārvaldības teorētiskās nostādnes <u>Izpratnes līmenī</u> Muitas apdraudējumi un to ietekme Muitas risku pārvaldība Informācijas analīzes metodes <u>Lietošanas līmenī</u> Muitas risku indikatori un muitas risku līmeņa novērtēšanas metodoloģija	Spēja identificēt muitas riskus un to indikatorus Spēja noteikt riska līmeni, izmantojot atzītu risku vadības metodoloģiju Spēja izstrādāt muitas risku mazināšanas pasākumus	5.LKI
4.3.2.	Veikt muitas kontroles pasākumus	Veikt preču sūtījumu dokumentāro kontroli Veikt preču sūtījumu fizisko kontroli dažādos preču transportēšanas veidos Veikt skaidras naudas pārvietošanas pāri muitas robežai kontroli Dokumentēt veiktās kontroles rezultātus atbilstošās lietvedības sistēmās Izmantot muitas tehniskos līdzekļus atbilstoši muitas kontroles pasākumu veidam un mērķim	<u>Priekšstata līmenī</u> Muitas loma sabiedrības drošības fiskālo interešu un legālās tirdzniecības veicināšanas nodrošināšanā <u>Izpratnes līmenī</u> Muitas kontroles sistēma Muitas kontroles īstenošanas metodoloģija Muitas informācijas sistēmas, to pielietojums Muitas tehnisko līdzekļu veidi <u>Lietošanas līmenī</u>	Spēja veikt preču sūtījumu dokumentāro un fizisko kontroli dažādos preču transportēšanas veidos Spēja veikt skaidras naudas pārvietošanas kontroles pasākumus Spēja pielietot muitas informācijas sistēmas veikto kontroļu dokumentēšanai Spēja racionāli izmantot muitas tehniskos līdzekļus muitas kontroles procesa īstenošanai	5.LKI

			Dokumentārās un fiziskās kontroles veikšanas un dokumentēšanas process Tehnisko līdzekļu pielietošanas risinājumi		
4.3.3.	Veikt preču, uz kurām attiecināmi pārvietošanas ierobežojumi un aizliegumi, kontroli un atbilstības uzraudzību	Veikt pasākumus, lai identificētu preču sūtījuma atbilstību preču pārvietošanas ierobežojumiem un aizliegumiem Veikt kontroles pasākumus, lai noteiktu ierobežojumiem pakļautos mākslas un antikvāros priekšmetus Veikt kontroles pasākumus, lai identificētu Vašingtonas konvencijai “Par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām” (CITES) konvencijai pakļautos faunas un floras īpatņu un neatbilstošu zāļu un farmācijas līdzekļu pārvietošanu Identificēt nelegālu narkotisko un psihotropo vielu pārvietošanu Īstenot stratēģisko un dubultā pielietojuma preču kontroles pasākumus Izprast muitas tehniskā aprīkojuma un kinoloģiskā dienesta nozīmi ierobežoto preču kontroles sistēmā	<u>Priekšstata līmenī</u> Muitas drošības un drošuma funkcijas īstenošanas būtība un mērķi Kinoloģiskā dienesta nozīme ierobežoto preču kontroles sistēmā Muitas tehniskā aprīkojuma nozīme ierobežoto preču kontroles sistēmā <u>Izpratnes līmenī</u> Ierobežoto un aizliegto preču aprīte Mākslas un antikvāro priekšmetu aprīte <u>Lietošanas līmenī</u> Ierobežoto un aizliegto preču kontroles risinājumi Skaidras naudas pārvietošanas kontroles pasākumi Akcīzes preču pārvietošanas kontroles pasākumi	Spēja veikt kontroles pasākumus, lai novērstu aizliegtu un ierobežotu preču nelegālu apriti Spēja īstenot mākslas un antikvāro priekšmetu pārvietošanas kontroli Spēja veikt kontroles pasākumus narkotisko un psihotropo vielu nelegālas aprites novēršanai Spēja īstenot CITES konvencijai pakļauto faunas un floras īpatņu un zāļu un farmācijas līdzekļu nelegālas pārvietošanas kontroli Spēja īstenot stratēģisko un dubultā pielietojuma preču kontroles pasākumus	5.LKI

			Mākslas un antikvāro priekšmetu pārvietošanas kontroles pasākumi <i>CITES</i> konvencijai pakļauto faunas un floras īpatņu un zāļu un farmācijas līdzekļu pārvietošanas kontrole Narkotisko un psihotropo vielu kontroles risinājumi Stratēģisko un dubultā pielietojuma preču kontroles pasākumi		
4.3.4.	Īstenot starptautisko kravu pārvadājumu drošības un starptautisko kravu pārvadājumu ar autotransportu atļauju kontroli	Veikt transportlīdzekļu un to aprīkojuma atbilstības kontroli bīstamo kravu pārvadājumos Veikt starptautisko kravu pārvadājumu ar autotransportu atļauju kontroli un reģistrāciju	<u>Priekšstata līmenī</u> Starptautisko kravu pārvadājumu sistēma un risinājumi <u>Izpratnes līmenī</u> Bīstamu kravu pārvadājumu drošības nosacījumi Starptautisko autopārvadājumu atļauju aprites un kontroles sistēma <u>Lietošanas līmenī</u> Bīstamu kravu pārvadājumu drošības nosacījumi kontroles metodoloģija Starptautisko autopārvadājumu atļauju kontroles un reģistrācijas process	Spēja veikt transportlīdzekļu un to aprīkojuma atbilstības kontroli bīstamo kravu pārvadājumos Spēja veikt starptautisko kravu pārvadājumu ar autotransportu atļauju kontroli un reģistrāciju	5.LKI

4.3.5.	Kontrolēt muitas procedūru nosacījumu izpildi un muitas maksājumu aprēķina atbilstību pēcmuitošanā	Izprast pēcmuitošanas pārbažu veidus, to atšķirības un procesuālo darbību norisi Īstenot pēcmuitošanas pārbaudes atbilstoši prasībām Prasmīgi argumentēt un pamatot deklarēto ziņu atbilstību vai konstatētās neatbilstības Pielietot nodokļu maksātāju uzvedībai atbilstošus administratīvos aktus Atbalstīt nodokļu nomaksas un citu saistību labprātīgu izpildi	<u>Priekšstata līmenī</u> VID, muitas un nodokļu administrācijas tiesības un pienākumi Nodokļu maksātāju tiesības un pienākumi Nodokļu kontroles veidi, to mērķis un būtība Administratīvā procesa norise Administratīvā akta veidi un sastāvdaļas <u>Izpratnes līmenī</u> Muitas procedūru un maksājumu piemērošanas principi Administratīvais process	Spēja analizēt un izvērtēt liela apjoma informāciju par darījumu norises un preču piegādes ķēdi, preču un to izmantošanas mērķa identifikāciju Spēja konstatēt riskus un neatbilstības muitas noteikumu prasību izpildē Spēja sniegt izvērstu pamatojumu un sagatavot atbilstošu argumentāciju Spēja izvērtēt un analizēt pārbažu rezultātus un veikt preventīvos pasākumus neatbilstību novēršanai	5.LKI
4.3.6.	Veikt administratīvā pārkāpuma procesu un pieņemt lēmumus muitas lietās	Kvalificēt pārkāpumus muitas lietu jomā Veikt administratīvā pārkāpuma procesu Pieņemt lēmumus administratīvo pārkāpumu lietās atbilstoši deleģētajai kompetencei	<u>Priekšstata līmenī</u> Tiesību aktu sistēma, kas nosaka valsts pārvaldes un indivīdu savstarpējās attiecības <u>Izpratnes līmenī</u> Muitas jomu reglamentējošo tiesību aktu sistēma un hierarhija Administratīvais process <u>Lietošanas līmenī</u> Normatīvajos tiesību aktos noteiktā sodu un lēmumu	Spēja kvalificēt pārkāpumus muitas lietu jomā un sastādīt ar administratīvā pārkāpuma procesu saistītos dokumentus Spēja pieņemt lēmumus administratīvo pārkāpumu lietās atbilstoši deleģētajai kompetencei	5.LKI

			pieņemšanas sistēma administratīvo pārkāpumu lietās		
4.4. Muitas uzraudzības pasākumu veikšana					
4.4.1.	Īstenot muitas noliktavu un pagaidu uzglabāšanas vietu atļauju sagatavošanu un atļaujas nosacījumu izpildes uzraudzību, kā arī brīvo zonu uzņēmumu darbības kontroli	Izskatīt komersantu iesniegto dokumentāciju muitas noliktavas un/vai pagaidu uzglabāšanas vietas atļaujas saņemšanai Sagatavot muitas lēmumu par muitas noliktavas un/vai pagaidu uzglabāšanas vietas atļauju saņemšanu Veikt muitas noliktavas un/vai pagaidu uzglabāšanas vietas atļauju nosacījumu izpildes uzraudzību Kontrolēt preču ieviešanu brīvās zonas uzņēmumos un izvešanu no brīvās zonas uzņēmumiem	<u>Priekšstata līmenī</u> Preču uzglabāšanas muitas kontrolē risinājumi <u>Izpratnes līmenī</u> Administratīvais process Muitas noliktavas un pagaidu uzglabāšanas vietu darbības nosacījumi Brīvo zonu darbības nosacījumi <u>Lietošanas līmenī</u> Muitas tiesiskais regulējums muitas noliktavas un/vai pagaidu uzglabāšanas vietas atļaujas saņemšanai Tiesiskais regulējums brīvo zonu uzņēmumu darbības uzraudzībai un kontrolei	Spēja sagatavot pamatotu muitas lēmumu par muitas noliktavas un/vai pagaidu uzglabāšanas vietas atļaujas izsniegšanu Spēja veikt muitas noliktavas un/vai pagaidu uzglabāšanas vietas atļauju nosacījumu izpildes uzraudzību un sagatavot pamatotus lēmumus par muitas noliktavu apturēšanu, atcelšanu un muitas maksājumu parādu projektus Spēja kontrolēt preču ieviešanu brīvās zonas uzņēmumos un izvešanu no brīvās zonas uzņēmumiem	5.LKI
4.4.2	Īstenot atzīto uzņēmēju un citu muitas atļauju izsniegšanu un uzraudzību	Analizēt komersantu iesniegto dokumentāciju muitas atļauju saņemšanai Sagatavot muitas lēmumu projektus par muitas atļauju saņemšanu Veikt muitas atļauju nosacījumu izpildes uzraudzību	<u>Priekšstata līmenī</u> Starptautiskās tirdzniecības un piegāžu ķēžu drošības risinājumi <u>Izpratnes līmenī</u> Atzītie uzņēmēji, to darbības ieguvumi	Spēja sagatavot pamatotus muitas lēmumus par atzītā uzņēmēja atļaujas un citu muitas atļauju izsniegšanu komersantam Spēja veikt muitas atļauju nosacījumu izpildes uzraudzību	5.LKI

			Muitas atļauju darbības ieguvumi Administratīvais process <u>Lietošanas līmenī</u> Muitas atļauju saņemšanas nosacījumi		
4.4.3	Veikt intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzības procesa izpildi	Analizēt komersantu pieprasījumus muitas iestādēm rīkoties intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzībai Sagatavot lēmumus par komersantu pieprasījumiem muitas iestādēm rīkoties intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzībai Veikt kontroles pasākumus intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzības nodrošināšanai	<u>Priekšstata līmenī</u> Starptautiskās tirdzniecības un piegāžu ķēžu drošības risinājumi <u>Izpratnes līmenī</u> Intelektuālā īpašuma aizsardzība Administratīvais process <u>Lietošanas līmenī</u> Intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumu identificēšana	Spēja izskatīt un apstiprināt vai noraidīt lēmumus par komersantu pieprasījumiem muitas iestādēm rīkoties intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzībai Spēja veikt kontroles pasākumus intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzības nodrošināšanai	5.LKI
4.4.4.	Veikt muitas deklarācijas pārbaudi pēcmuitošanā	Izvērtēt preču tarifa klasifikācijas atbilstību HS un ES KN nosacījumiem Izvērtēt preču atbilstību izcelsmes kritērijiem un preferenciālās likmes piemērošanas pamatotību Izvērtēt deklarētās preču muitas vērtības atbilstību preču muitas vērtības noteikšanu reglamentējošo normatīvo aktu nosacījumiem Izvērtēt piemērotās tarifu kvotas un citu atvieglojumu un atbrīvojumu piemērošanas pamatotību	<u>Priekšstata līmenī</u> Muitas tarifu un maksājumu sistēmas struktūra un piemērošanas nosacījumi <u>Izpratnes līmenī</u> Kombinētā nomenklatūra (KN) un <i>TARIC</i> datubāze Preferenciālos nolīgumos noteiktie izcelsmes kritēriji Preču muitas vērtības noteikšanas metodes un nosacījumi	Spēja pārbaudīt preču tarifa klasifikāciju saskaņā ar Harmonizētās preču aprakstīšanas un kodēšanas sistēmu un KN, <i>TARIC</i> nosacījumiem Spēja pārbaudīt Starptautisko tirdzniecības vienošanos ietvaros izsniegto preču izcelsmi un statusu apliecinošus dokumentus Spēja pārbaudīt noteikto muitas vērtību, ievērojot vērtības noteikšanas nosacījumus Spēja pārbaudīt piemērotās tarifu kvotas un atvieglojumu sistēmu	5.LKI

			Tarifu atvieglojumu un atbrīvojumu sistēma <u>Lietošanas līmenī</u> Muitošanas process un muitas procedūru piemērošana Preču muitas vērtības noteikšana Preču klasificēšana saskaņā ar HS, KN un <i>TARIC</i> nosacījumiem Preču izcelsmes noteikumu piemērošana Tarifu kvotu noteikšana, citu atvieglojumu un atbrīvojumu piemērošana		
4.4.5.	Kontrolēt kuģu formalitātes, kuģiem ienākot un izejot no ostas	Pārbaudīt kuģa dokumentus (IMO FAL1, FAL3, FAL4, kuģa manifests) Sniegt kuģa pienākšanas/atiešanas apstiprinājumu Apstrādāt izkraušanas un iekraušanas rīkojumus, kuģa apgādes pieprasījumus, izvērtējot pastāvošos riskus preču pārvietošanai Apstiprināt Kopienas preču muitas statusu, pamatojoties uz iesniegtajiem dokumentiem	<u>Priekšstata līmenī</u> Starptautiskās tirdzniecības un piegāžu ķēžu risinājumi <u>Izpratnes līmenī</u> Tiesību aktu, kas nosaka prasības ostu formalitāšu veikšanai, pārzināšana <u>Lietošanas līmenī</u> Kuģa pienākšanas/atiešanas, kravu iekraušanas/izkraušanas, kuģu apgādes process Muitas teritorijas, prasības savienības/ārpussavienības preču pārvietošanai uz/no tām	Spēja analizēt kuģa dokumentus un veikt risku izvērtēšanu, apstiprinot kuģa pienākšanu/atiešanu Starptautiskajā kravu loģistikas un ostu informācijas sistēmā (SKLOIS) Spēja izvērtēt preču izkraušanas/iekraušanas rīkojumus un kuģu apgādes pieprasījumus ietverto informāciju atbilstību prasībām Spēja analizēt iesniegtos dokumentus preču savienības muitas statusa apstiprināšanai Spēja veikt nenoslēgto deklarāciju par precēm, kas izvestas ar jūtas transportu, izvērtēšanu, balstoties uz pieejamo informāciju	5. LKI

			(Muitošanas process un muitas procedūru piemērošana) Prasības preču savienības muitas statusa noteikšanai un apstiprināšanai	Spēja sniegt pamatotu informāciju un konsultācijas muitas klientiem par kuģu formalitāšu veikšanu	
5. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes, VISPĀRĒJĀS zināšanas un kompetences					
Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
5.1.	Atbilstoši 4.sadaļā iekļautajiem uzdevumiem saistībā ar valsts valodas lietošanu.	Sazināties mutvārdos un rakstveidā, argumentējot savu viedokli, dažādās profesionālās situācijās un vidēs.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Verbālā un neverbālā saziņa. <u>Lietošanas līmenī:</u> Plašs un atbilstošs vārdu krājums. Profesionālā terminoloģija valsts valodā. Funkcionālā gramatika. Lietišķie raksti. Mutvārdu un rakstu valodas kultūra. Efektīvas prezentācijas vadīšanas māksla. Kritiskā domāšana un konstruktīva dialoga veidošana.	Spēja brīvi sazināties valsts valodā mutvārdos un rakstveidā, ievērojot literārās valodas normas un izmantojot profesionālo leksiku darba pienākumu veikšanai.	5. LKI
		Lietot atbilstošo nozares profesionālās terminoloģijas krājumu latviešu valodā.		Spēja argumentēti prezentēt savu nostāju un konstruktīvi diskutēt par profesionāliem jautājumiem, nodrošinot korektas, saprotamas un literārās valodas normām atbilstošas informācijas sniegšanu.	5. LKI
		Pamatot savu viedokli valsts valodā, izklāstot dažādu variantu priekšrocības un trūkumus.			
		Prezentēt darba rezultātus gan profesionālā vidē, gan sabiedrībai.			
		Piedalīties diskusijās par profesionāliem jautājumiem.			

5.2.	Atbilstoši 4.sadaļā iekļautajiem uzdevumiem saistībā ar profesionālās terminoloģijas lietošanu divās svešvalodās.	Lietot svešvalodas mutvārdu un rakstveida komunikācijā profesionālās situācijās un vidē.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Verbālās un neverbālās saziņas specifika multikulturālā vidē. <u>Lietošanas līmenī:</u> Profesionālā terminoloģija svešvalodā. Starpkultūru komunikācijas principi multikulturālā vidē.	Spēja lietot svešvalodu multikulturālā vidē, un profesionālo terminoloģiju darba pienākumu veikšanai, efektīvi komunicējot mutvārdos un rakstveidā, ievērojot starpkultūru komunikācijas principus.	5. LKI
		Lietot profesionālās leksikas terminoloģiju profesionālajā saziņā.			
		Ievērot starpkultūru komunikācijas principus multikulturālā vidē.			
		Patstāvīgi pilnveidot svešvalodas zināšanas.			
5.3.	Atbilstoši 4. sadaļā iekļautajiem uzdevumiem saistībā ar drošu informācijas un komunikācijas tehnoloģiju lietošanu.	Izmantot digitālās vides datu, informācijas un saturu (digitālais saturs) ieguvei pārlūkošanas, meklēšanas un atlasē rīkus atbilstoši darba uzdevumam.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Normatīvie akti informācijas un komunikācijas tehnoloģiju jomā. Digitālā vide, riski un draudi digitālajā vidē. Digitālā identitāte. Datu aizsardzība. Intelektuālā īpašuma aizsardzība. <u>Lietošanas līmenī:</u> Lietojumprogrammas atbilstoši darba uzdevumam. Digitālie rīki un tehnoloģijas. Digitālās komunikācijas līdzekļi. Datorsistēmu instrukcijas. Informācijas un komunikācijas sistēmu drošība.	Spēja droši pārvaldīt digitālās vides datus, informāciju un saturu atbilstoši profesionālās darbības specifikai, izmantojot dažādus digitālos rīkus un tehnoloģijas, ievērojot intelektuālā īpašuma tiesību un datu aizsardzības normas.	5. LKI
		Prasmīgi apstrādāt informāciju, datus un saturu digitālā vidē.			
		Rīkoties saskaņā ar tiesību normām, kas attiecināmas uz digitālo tehnoloģiju, intelektuālā īpašuma tiesību un datu izmantošanu.		Spēja dažādos formātos radīt digitālu saturu un to izplatīt, izmantojot digitālās komunikācijas līdzekļus un tehnoloģijas,	5. LKI
		Pielietot dažādus datu un informācijas tehnoloģiju iekārtu aizsardzības mehānismus digitālajā vidē.			

		Izvērtēt dažādu informācijas resursu un datu ticamību un atbilstību darba uzdevumam.	Datu drošība. Datoru drošības programmas.	ievērojot īpašuma tiesību un datu aizsardzības normas.	
		Uzglabāt datus strukturētā veidā pēc noteiktiem principiem.			
		Dalīties ar datiem, izmantojot dažādus informācijas tehnoloģiju rīkus.		Spēja digitālajā vidē veikt uzdevumus, izmantojot digitālo ierīču, personas datu, privātuma un personas drošības aizsardzības paņēmienus, risināt konceptuālas situācijas digitālo tehnoloģiju izmantošanai un digitālo prasmju attīstīšanai.	5. LKI
		Attīstīt digitālas prasmes.			
5.4.	Atbilstoši 4.sadaļā iekļautajiem uzdevumiem saistībā ar darba aizsardzības prasību ievērošanu.	Identificēt iespējamus riskus, veicot darba uzdevumu.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Darba aizsardzības sistēmas organizācija. <u>Izpratnes līmenī:</u> Darba vides risku novērtēšanas principi. Darba vides riska faktoru novēršanas preventīvie pasākumi. Elektriskās strāvas iedarbības noteicošie faktori. <u>Lietošanas līmenī:</u> Pirmās palīdzības sniegšanas kārtība. Elektrodrošības prasības. Darba bīstamības piktogrammas un brīdinošie uzraksti.	Spēja veikt darba uzdevumu, ievērojot darba aizsardzības un elektrodrošības prasības.	5. LKI
		Organizēt darba vietu atbilstoši darba aizsardzības prasībām.			
		Ievērot noteiktās darba aizsardzības prasības.			
		Sniegt pirmo palīdzību.			
		Rīkoties atbilstoši elektrodrošības prasībām.			
		Ievērot darba bīstamības piktogrammas, signālu un brīdinošo uzrakstu prasības.			

			Vispārīgās prasības rīcībai notiekot nelaimes gadījumam darbā. Rīcība darba vides risku iestāšanās gadījumā. Darba aizsardzības preventīvie pasākumi. Drošas un veselībai nekaitīgas darba vides kritēriji.		
5.5.	Atbilstoši 4.sadaļā iekļautajiem uzdevumiem saistībā ugunsdrošības un civilās aizsardzības noteikumu ievērošanu.	Rīkoties ugunsgrēka gadījumā. Lietot ugunsdzēsības aprīkojumu atbilstoši situācijai.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Civilās aizsardzības sistēma. Ugunsdrošība. <u>Izpratnes līmenī:</u> Civilās aizsardzības noteikumi. Evakuācijas plāni. <u>Lietošanas līmenī:</u> Ārkārtējās situācijas un izņēmuma stāvokļa normatīvais regulējums. Ugunsdrošības un ugunsdzēsības inženiertehniskās sistēmas un aprīkojums, to lietošana. Ugunsdrošības instrukcija. Civilo aizsardzību regulējošie normatīvie dokumenti, to prasības. Rīcība ārkārtas situācijās.	Spēja veikt darba uzdevumus, ievērojot ugunsdrošības un civilās aizsardzības prasības atbilstoši reglamentējošiem normatīvajiem dokumentiem.	5. LKI
		Rīkoties uzņēmuma mēroga ārkārtas situācijā atbilstoši uzņēmuma civilās aizsardzības plānam.			
		Atbildīgi rīkoties ārkārtas situācijā, ievērojot valsts noteikto regulējumu. Nodrošināt efektīvu atkritumu šķirošanu.		Spēja atbildīgi rīkoties ārkārtas situācijā, ievērojot valsts noteikto regulējumu un sniegt nepieciešamo pirmo palīdzību.	5. LKI

5.6.	Atbilstoši 4.sadaļā iekļautajiem uzdevumiem saistībā ar vides aizsardzības prasību ievērošanu.	Izmantot videi draudzīgas darba metodes.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Vides aizsardzības sistēma. <u>Izpratnes līmenī:</u> Ilgtspējīgas attīstības kritēriji. Resursu racionālas un ilgtspējīgas izmantošanas pamatprincipi. Latvijas ilgtspējības attīstības stratēģija. "Zaļās domāšanas" principi. Aprites ekonomikas pamatprincipi. <u>Lietošanas līmenī:</u> Vides aizsardzības noteikumi.	Spēja rīkoties atbilstoši "zaļās domāšanas", ilgtspējīgas attīstības un aprites ekonomikas principiem.	5. LKI
		Racionāli izmantot resursus.			
		Rīkoties atbilstoši "zaļās domāšanas" un ilgtspējīgas attīstības principiem gan ikdienas aktivitātēs, gan profesionālajā darbībā.			
		Iesaistīties kopīgu vai sabiedrības interešu jautājumu risināšanā, tostarp sabiedrības ilgtspējīgas attīstības nodrošināšanā.			
5.7.	Atbilstoši 4.nodaļā iekļautajiem uzdevumiem saistībā ar sabiedrības interešu, darba tiesību jautājumiem un piedalīšanos organizācijas reputācijas veidošanā.	Piemērot vispārējās un profesionālās ētikas pamatprincipus sadarbībā ar kolēģiem un sadarbības partneriem.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Darba tiesiskās attiecības. LR Satversmē ietvertās normas tiesiskas un pilsoniskas sabiedrības kontekstā. Sociālie, ekonomiskie, juridiskie un politiskie jēdzieni un struktūra. <u>Izpratnes līmenī:</u> Darba tiesību sistēma un tās pamatprincipi. Sociālā dialoga būtība un sadarbības mehānismi. Saskarsmes kultūra.	Spēja uzstādīt mērķus un uzdevumus savai vai komandas darbībai, nosakot prioritātes. Spēja piedalīties organizācijas reputācijas veidošanā.	5. LKI
		Strādāt komandā.			
		Veikt uzdevumu individuāli vai deleģēt uzdevumu veikšanu.		Spēja rīkoties kā atbildīgiem pilsoņiem un pilnvērtīgi piedalīties pilsoniskajā un sociālajā dzīvē, izteikt un saprast dažādus viedokļus.	5. LKI
		Pieņemt lēmumus problēmu risināšanā.			
		Risināt nestandarta darba situācijas.		Spēja analizēt informāciju saistībā ar nestandarta darba situācijām, izvērtējot	5. LKI

		Ievērot uzņēmumā noteikto organizatorisko struktūru.	Vispārējā un profesionālā ētika. Konflikti un to risinājumi <u>Lietošanas līmenī:</u> Pašorganizācija. Organizācijas struktūra. Problēmu risināšanas mehānismi, novēršanas risinājumi. Argumentācijas prasmes. Normatīvo aktu lasīšana. Darba līguma un koplīguma būtība, veidi un saturs. Efektīva laika resursu organizācija. Darbs komandā.	iesaistīto pušu atbildību, tiesības un pienākumus.	5. LKI
		Ievērot normatīvo regulējumu darba tiesiskajās attiecībās.		Spēja pieņemt atbildīgus lēmumus un rīkoties atbilstoši darba tiesību normatīvā regulējuma prasībām.	
		Ievērot uzņēmuma darba iekšējās kārtības noteikumus.		Spēj piemērot normas profesionālajā darbībā saskaņā ar darba tiesību normatīvā regulējuma prasībām.	
		Piemēro normas profesionālajā darbībā saskaņā ar darba tiesību un profesionālo normatīvu prasībām.			
5.8.	Atbilstoši 4.sadaļā iekļautajiem uzdevumiem saistībā ar uzņēmējdarbības principiem.	Lietot finanšu plānošanas un prognozēšanas metodes biznesa idejas īstenošanai, izvērtējot riskus.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Uzņēmējdarbības formas Finanšu pratība. Problēmu risināšanas stratēģijas un pieejas to modelēšanai.	Spēja veikt savu profesionālo darbību atbilstoši, uzņēmuma darbības mērķiem, plānojot un izvērtējot savus un komandas darba noteiktos mērķus jaunu vērtību radīšanā. Spēja noteikt savas uzņēmējdarbības modeli un pielāgot plānus izvirzīto mērķu sasniegšanai pārmaiņu apstākļos.	5. LKI
		Piedalīties jaunu ideju ģenerēšanā.			
		Izvērtēt sasniegtos mērķus pārmaiņu apstākļos, novērtējot savu un komandas darba ieguldījumu.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Projektu vadīšanas pamatprincipi. Finanšu instrumenti Darba organizācija. Digitālie risinājumi darba efektivitātes uzlabošanai.	Spēja veikt vai pārraudzīt tādas darba aktivitātes, kurās iespējamas neprognozējamās izmaiņas.	5. LKI
		Rosināt inovatīvos risinājumus darba organizācijas uzlabošanai.	Informācijas pasniegšanas veidi. Pašnovērtējuma mehānismi.		
		Izvērtēt sasniegtos mērķus, novērtējot savu un komandas darba ieguldījumu.			

		Izmantot atgriezenisko saiti sava un komandas darba jaunu mērķu noteikšanai.	Plānošanas un lēmumu pieņemšanas metodes. Saskarsmes teorijas un sadarbības principi.		
5.9.	Atbilstoši 4.sadaļā iekļautajiem uzdevumiem saistībā ar matemātiskās kompetences lietošanu.	Analizēt funkcionālas sakarības starp matemātiskajiem lielumiem.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Raksturlielumu mērvienības un formulas. Matemātiskās metodes un instrumenti. Statistikas pamatprincipi un datu apstrādes metodes. <u>Lietošanas līmenī:</u> Matemātiskā terminoloģija profesijas ietvaros. Matemātisko aprēķinu rezultātu interpretācija. Datu attēlošanas metodes.	Spēja izmantot matemātisko domāšanu muitas darba procesā, lai veiktu aprēķinus, izstrādātu un nodrošinātu argumentētus pamatojumus, pārbaudītu un salīdzinātu piedāvātos alternatīvos risinājumus.	5. LKI
		Shematizēt matemātiskai interpretācijai nepieciešamos elementus.			
		Veidot matemātiskas diagrammas, attēlus un konstrukcijas ikdienas darbā.			
		Piemērot matemātiskus faktus, likumus, algoritmus un struktūras risinājumiem profesionālajā jomā.			
		Apzināties savas personīgās un sociālās attīstības/pilnveides iespējas nozarē.			
		Novērtēt savu profesionālo pieredzi un profesionālās kompetences līmeni.			

5.10.	Līdzdarboties pētījumu un koncepciju izstrādē muitas jomā, sagatavot pārskatus, publikācijas un prezentācijas par pētniecības rezultātiem nozarē un profesionālās darbības jomā.	Izprast ekonomisko procesu būtību un to likumsakarības.	<u>Izpratnes līmenī</u> Makro un mikroekonomisko procesu likumsakarības.	Spēja izstrādāt koncepcijas un veikt pētījumus ar pievienoto vērtību, interpretēt un analizēt to rezultātus.	5. LKI
		Pārzināt pētniecības metodes nozarē.	Starptautiskā ekonomiskā vide, ārējās tirdzniecības un loģistikas attīstības likumsakarības un tendences.	Spēja pielietot zinātniski pētnieciskās metodes un veikt lietišķos pētījumus, sagatavot pārskatus, publikācijas un prezentēt tās.	5. LKI
		Apkopot, sistematizēt un analizēt datus.	Efektīvas komunikācijas paņēmieni.		
		Apstrādāt informāciju, izvēloties piemērotāko risinājumu.	Argumentācijas paņēmieni.	Spēja lietot zināšanas un metodes, lai izskaidrotu nodokļu administrēšanas attīstības jautājumus un veiktu pierādījumos balstītus secinājumus.	5. LKI
		Īstenot pētījumus, apstrādāt un interpretēt to rezultātus.	<u>Lietošanas līmenī</u> Zinātniski pētnieciskās metodes.		
		Sagatavot pētījumu rezultātu pārskatu.	Statistikas pamatprincipi.		
		Sagatavot prezentācijas materiālus un publikācijas.	Informācijas apstrādes metodes.		
		Argumentēt savu viedokli.	Kvantitatīvās un kvalitatīvās analīzes metodes ekonomikā.		
5.11.	Pilnveidot savu profesionālo kvalifikāciju atbilstoši profesijas aktualitātēm.	Mērķtiecīgi plānot profesionālo kompetenču pilnveidi.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Zināšanu multiplikācija. Nozares aktualitātes. Pētniecības metodoloģija.	Spēja efektīvi pārvaldīt savu mācīšanos un karjeru, mērķtiecīgi plānot profesionālo kompetenču pilnveidi atbilstoši nozares attīstībai.	5. LKI
		Kritiski izvērtēt situāciju / notikumu/ darbību / karjeras iespējas un pieņemt lēmumus.	<u>Lietošanas līmenī:</u>		

		Sistemātiski apgūt jaunas zināšanas un pieredzi.	Pašnovērtējuma mehānismi. Profesionālās karjeras izaugsmes un mūžizglītības plānošana. Mācīšanās stratēģijas. Laika resursu pārvaldības pamatprincipi.		
		Izmantot iegūtās zināšanas praksē.			
		Strādāt patstāvīgi un sadarbojoties komandā, konstruktīvi komunicēt dažādās vidēs.			

Profesijas standarta iesniedzējs	Profesijas standarta iesniedzējs Valsts ieņēmumu dienests Profesijas standarta izstrādes darba grupa - Normunds Rudzītis – Rīgas Tehniskās universitātes Inženierekonomikas un vadības fakultātes Starptautisko ekonomisko sakaru un muitas institūta Muitas un nodokļu katedras praktiskais docents; - Sandra Kārklīņa - Ādmine – Valsts ieņēmumu dienesta Muitas pārvaldes direktora vietniece; - Irēna Knoka – Valsts ieņēmumu dienesta Muitas pārvaldes Muitas pārraudzības metodikas daļas vadītāja; - Ilze Aukstare – Valsts ieņēmumu dienesta Muitas pārvaldes Maksājumu daļas Uzskaites nodaļas vecākā muitas eksperte; - Līga Zemīte – Valsts ieņēmumu dienesta Muitas pārvaldes Muitas atļauju kontroles daļas Vispārējo galvojumu un atzīto uzņēmēju atļauju izsniegšanas nodaļas vadītāja; - Marta Kannele – Valsts ieņēmumu dienesta Muitas pārvaldes Muitas tarifu un maksājumu piemērošanas daļas Muitas vērtības nodaļas vadītāja; - Agris Puters – Valsts ieņēmumu dienesta Muitas pārvaldes Juridiskās un procesu uzraudzības daļas Juridiskās nodaļas vadītājs; - Dainis Pakalns – Valsts ieņēmumu dienesta Muitas pārvaldes Rīgas muitas kontroles punktu daļas vadītājs; - Inga Očagova – Valsts ieņēmumu dienesta Muitas pārvaldes Muitas sadarbības un attīstības daļas Plānošanas un koordinācijas nodaļas vecākā muitas eksperte.
Profesijas standarta ekspertu darba grupa	- Una Rogule-Lazdiņa – Ekonomikas ministrija nozaru politikas departamenta vecākā eksperte; - Anita Zimmele – Ekonomikas ministrija nozaru politikas departamenta direktore - Marika Vībāne – Finanšu ministrija Netiešo nodokļu Muitas un akcīzes nodokļa nodaļas vecākā eksperte, aizvieto - Jolanta Krastiņa – Finanšu ministrija Netiešo nodokļu departamentadirektora vietniece, Muitas un akcīzes nodokļa nodaļas vadītāja; - Sandra kārklīņa –Ādmine- Valsts ieņēmumu dienesta Muitas pārvaldes direktora vietniece;

	- Ineta Bernāne – Valsts ieņēmumu dienesta Personālvadības pārvaldes Personāla plānošanas un attīstības daļas vadītāja, iesniedzējs; - Aivars Gulbis – Latvijas Tehniskās Universitātes Koledžu asociācijas eksperts - Iluta Arbidāne - Rēzeknes Uzņēmēju biedrības pārstāve, UD NEP eksperts; - Inese Paudere – Valsts izglītības satura centrs Profesionālās izglītības departaments Profesionālās izglītības satura nodrošinājuma nodaļas vecākā referente.
Profesijas standarta NEP atzinums	Finanšu ministrijas saskaņojums 30.11.2022.
Profesijas standarta saskaņošana PINTSA	14.12.2022.
Profesijas standarta iepriekš saskaņotās redakcijas	-